

Innlegg sendes Fiskeribladet Fiskaren
E-post: redaksjonen@fbfi.no
Telefaks: 55 21 33 01
Adresse: Bontelabo 2, 5003 Bergen

Hovedinnlegg/kronikk: Maksimalt 5.000 tegn (ca. 750 ord).
 Underinnlegg/replik: Maksimalt 1.500 tegn (ca. 250 ord).
 Fiskeribladet Fiskaren forbeholder seg retten til å forkorte alle innlegg som mottas. Likeledes forbeholder vi oss retten til å lagre innlegg i

elektronisk form, samt publisere dem på internettet. Innlegg honoreres ikke. Bidragsytere oppfordres til å sende innleggene med epost til redaksjonen@fbfi.no
 Vi tar også i mot lagringsmedia av alle typer.

Forsker ved Nofima, Edgar Henriksen, tar i dette innlegget for seg kvaliteten på kystflåtens landinger.

Variabel kvalitet på landinger – hva så?

Innlegg

KVALITET

Redusert kvalitet på kystflåtens landinger har lenge vært tema i denne avisen og blant fiskernes organisasjoner. Nofima har lagt fram resultater som tyder på at effektivitet har prioritet foran kvalitet, og at kvaliteten på landingene kan forbedres.

Diskusjonene tyder på at næringsaktørene kjenner seg igjen i virkelighetsbeskrivelsen og ser behovet for å snu trenden. Hvilke tiltak som vil være effektive, sier debatten mindre om. Råfisklaget har i årsmøtevedtak invitert til samarbeid med fiskeindustrien (FHL) og relevante myndighetsorganer for å snu utviklinga.

Det er nødvendig, men forutsetter at alle parter følger opp. Dessuten er det ofte ikke mangler på gode intensjoner eller regler som er problemet. Det er hvordan de etterleves og håndheves som kan være et problem.

Mye tyder på at norsk saltfisk bedømmes som mindreverdige varer og derfor betales dårligere enn is-landsk i viktige markeder i Spania og Portugal. Norsk fersk rund fisk sliter i mange tilfeller også med renomméet. Fryst rund fisk foretrekkes og betales bedre enn fersk. Det kan heller ikke sees bort i fra at det er sammenheng mellom kvaliteten på råstoffet som leveres og den dårlige lønnsomheten til store deler av hvitfiskeindustrien.

Edgar Henriksen er forsker ved Nofima.

Kvalitetsforskriften brytes åpenbart når det gjelder bløgging og tid for sløying både av fiskefartøy og fiskekjøpere

Fiskekjøpere rapporterer om støy og trusler om boikott, når kvalitetstrekk blir diskutert. Når god kvalitet belønnes, kommer kravet om «overpris» til alle. Fiskerne kan også fortelle om gnisninger dem i mellom når yrkesbrødre drister seg til å antyde at de bør ha bedre betalt for fisk som har utmerket kvalitet. De innarbeidede handlingsmønstrene skal det mer enn gode intensjoner fra Råfisklaget for å bryte. Det er en viss fare for at mens «alle» er enige om at ting bør gjøres, er det «ingen» som vil være

enige i at det skal ramme dem selv.

Det er fortsatt slik at fiskekjøper både kan avvise fangster og betale etter kvalitet. Med rekordhøye kvoter til neste år er det liten fare for å bli uten fisk. Kjøperkorpset bør kanskje ta invitten fra Råfisklaget.

Kvalitetsforskriften brytes åpenbart når det gjelder bløgging og tid for sløying både av fiskefartøy og fiskekjøpere. Svært store fangster, ofte fanget over flere dager og lagret i RSW/CSW, leveres usløydd. Deretter lagres fangsten lenge på land i påvente av sløying. Råfisklaget ber om at pålegg om destruering som tiltak for å bedre kvalitet bør gjøres oftere av Mattilsynet. Ved destruering bør det kanskje også vurderes å gi større kvotetrekk enn fangstmengden f. eks 200 %, dersom fisker bærer vesentlig ansvar. Når kjøper er ansvarlig – bot på toppen av fullt oppgjør til fisker.

En av årsakene til ombordfryst fisk sin gode kvalitet er at det får direkte betydning for oppgjør til rederi og mannskap både i positiv og negativ retning. Ved dokumenterte kvalitetsavvik kan det reklameres. Oppgjørreglene i kystflåten er slik at eventuelle kvalitetstrekk må være avtalt før sluttsett skrives. I de tilfellene kvalitetsmanglene er synlige er denne praksisen rimelig. Ikke synlige kvalitetsmangler forekommer spesielt på større snurrevadfangster. Tilsynelatende lytefri fisk går etter noen få dager nærmest i oppløsning. I slike tilfeller er det urimelig at det ikke skal

KVALITET: Nofima har lagt fram resultater som tyder på at effektivitet har prioritet foran kvalitet, og at kvaliteten på landingene kan forbedres. ILL.FOTO

kunne reklameres. Gjeldende oppgjørregler hindrer den pedagogiske effekten det er for reder og fiskere å måtte ta den økonomiske konsekvensen av måten fisken er fanget og behandlet.

Det bør også vurderes å bruke reguleringsforskriften og/eller kvalitetsforskriften til å begrense bruksmengde, ståtid og fangstmengde. I og med at bløgging og sløying er kritiske faktorer for kvalitet, bør dekksutstyr og antall mann om bord sette begrensinger på tillatt dagsfangst. Godt rigga og godt bemanna fartøy vil kunne lande større fangster.

Det er godt dokumentert at krokfanget fisk jevnt over har bedre kvalitet enn fisk fra andre redskap. Fra aktører i markedet hevdes det at krokfanget torsk bidrar til å holde prisen høy for alle redskap. I og med at hverken kjøperne eller fiskernes egne organisasjoner ser ut til å ville premiere «krok-kvalitet», bør kanskje myndighetene vurdere å bruke kvotesystemet. Kvotebonus brukes for å premiere levendefangst. Det bør også vurderes for krokfangst.

Edgar Henriksen, Nofima, 10. oktober 2012

Landbrukstoll uten konsekvenser for fiskeri

Innlegg

TOLLSAKEN

Gjentatte ganger har vi sett i mediene påstanden over at økt toll på landbruksvarer for å beskytte norsk landbruk vil gi vanskeligere markedsadgang for norsk fisk til EU. Dette er en påstand som er feil! Fiskerinæringa og Høyre må

tydeligvis øke sine kunnskaper om EØS avtalen.

For det første, landbruk er untatt fra EØS avtalen. EU beskytter også sitt landbruk med toll fra land utenfor Europa. Norge har med andre ord handlingsfrihet til å kunne gjøre dette både innenfor WTO- og EØS-avtalen.

Norge er verdens nest største eksportør av sjømat og norsk fiskeri- og havbruksnæring er en viktig bidragsyter til verdiskapning

i Norge. Verdiskapningen har økt betydelig over de siste årene. I 2011 eksporterte vi for 53 mrd. kroner.

Ca 60 % av norsk sjømat-eksport går til EU. 20 % av EUs sjømatkonsum dekkes av Norge. Norge og EU står dermed i et gjensidig avhengighetsforhold til hverandre i handelen med sjømat.

Det er et faktum at norsk landbruks- og fiskeripolitikk er svært forskjellig, men slik er det i EU også. Vi bruker

våre fortrinn – på samme måte som EU gjør det – i vår handel med hverandre. Det er i vår felles interesse. Det er ingen motsetning mot at et land beskytter enkelte områder og likevel driver handel på andre. Alle land i EU beskytter enkelte produkter og dette er det aksept for.

Det er trist å se at Høyre og fiskerinæringa pisiker opp stemningen og løper EU's ærend gjennom å fremme koblingen mellom fiskeri og

landbruk. Paradoksalt nok i strid med fiskerinæringas og norske interesser. Det er en kobling som ikke eksisterer i noen formell avtale og som disse aktørene burde kjenne godt til.

Laila Gustavsen, stortingsrepresentant for Arbeiderpartiet og medlem av utenriks- og forsvarskomiteen